

**Ергард Наталія Миколаївна**  
кандидат медичних наук, юрист  
асистент кафедри судової медицини та  
медичного права Національного медичного  
університету імені О.О. Богомольця

## **ПРИНЦИП ВИКЛАДАННЯ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ**

При викладанні основ судової медицини для підготовки юристів у закладах вищої освіти необхідно використовувати методи інтерактивної взаємодії зі студентами. Так, при проведенні практичних занять із використанням кейс-методів, це дозволить не лише залучити до активної участі студентів, але й допоможе викладачу оцінити їх підготовку до заняття [1].

Також, варто зазначити, що у викладанні навчальної дисципліни «Судова медицина» для майбутніх юристів, є певні особливості. Так, наприклад, судову медицину повинні викладати судово-медичні експерти, які мають певний досвід практичної роботи. Оскільки маючи практичний досвід не лише у проведенні розтину померлих осіб, але й у проведенні обстеження потерпілих та звинувачених осіб, судово-медичний експерт знає усі складності з якими стикаються органи досудового розслідування та суд призначаючи судово-медичну експертизу. Тому, саме судово-медичний експерт акцентує їх увагу на цих проблемних питаннях, з якими вони можуть зустрітись у майбутньому. Викладання основ судової медицини будь-якими іншими особами, які не мають спеціальних знань у галузі судово-медичної експертизи, є неприпустимим.

Правильно обрана методика викладання практичного матеріалу сучасному поколінню студентів (курсантів), застосовуючи інтерактивну взаємодію зі слухачами, забезпечує не лише сконцентровану увагу на поданому викладачем матеріалі від початку до кінця практичного заняття, але й збільшує мотивацію у студентів відвідувати кожне заняття

«інтригуючого викладача» [1].

Головним завданням викладача, при підготовці навчального матеріалу, є вибір кореневої концепції та практично спрямованої навчальної мети. Окрім того, викладачу необхідно також підібрати клінічні кейс-методи, використовуючи опис реальних ситуацій із власної судово-медичної практики з метою дослідження самої ситуації та пошуку суті проблеми з подальшою можливістю вирішення проблеми чи поставленого завдання [3].

Обов'язково необхідно визначитись із застосуванням технічних засобів для забезпечення проведення практичного заняття. Вибір технічного засобу для подання навчального матеріалу залежить від викладача і від кількості студентів. Наприклад, якщо група студентів досягає максимум 20-26 чоловік, то викладач, як елемент професійного тренінгу, може застосувати:

- науково-обґрунтовану дискусію з аргументацією щодо вирішення проблемних питань в конкретній ситуації з подальшим прийняттям рішень;
- ділову гру з елементами «мозкового штурму» (методи пошуку рішень в умовній проблемній ситуації) [2].

Це не лише залучить до участі усіх присутніх на практичному занятті, але й стане засобом тестування здібностей у студентів. Варто також зазначити, що особливістю даної форми подачі матеріалу, є те, що студенти зможуть задавати питання, які у них виникають при виконанні завдання протягом усього заняття [1]. Крім того, у них буде можливість на собі відчувати усі складності, з якими вони можуть зіткнутися у майбутньому при виникненні схожої практичної ситуації.

Варто також зазначити, що, враховуючи розсіяне сприйняття навчального матеріалу сучасним поколінням студентів, виникає необхідність застосування інтерактивної взаємодії (інтерактиву) із ними і при читанні лекції. Так, наприклад, не рідше 15 хвилин лектор може давати студентам завдання у вигляді відкритих усних запитань або запитань множинного вибору (в тому числі – із застосуванням технічних пристроїв для «голосування»). Так, якщо інтерактивом зі студентами стануть запитання

множинного вибору, то як варіант технічного пристрою для «голосування» на лекції можна запропонувати піднімання руки догори [1].

Отже, сучасний підхід до подання навчального матеріалу із чітко сформульованою кореневою концепцією у відповідності до теми лекції чи практичного заняття, а також застосування інтерактивної взаємодії зі здобувачами вищої освіти із використанням клінічних кейсів та ілюстрацій, новітніх технічних засобів надасть можливість не лише оживити аудиторію, але й найкраще підходить для мотивування відвідування занять, отримання нових знань, умінь та навичок.

### **Література:**

1. Ергард Н.М. Сучасна лекція : метод. розробки / Н.М. Ергард // МОЗ України, НМУ ім. О.О. Богомольця. – К.: УкрДГРІ, 2018. – 26 с.
2. Михайличенко Б.В. Судово-медичне визначення ступеня тяжкості тілесних ушкоджень потерпілих, звинувачених та інших осіб : метод. розробки / Б.В. Михайличенко, Н.М. Ергард // МОЗ України, НМУ ім. О.О. Богомольця. – К.: УкрДГРІ, 2017. – 24 с.
3. Філоненко М.М. Організація адаптивно-динамічного навчання студентів-медиків, спрямованого на розвиток психологічних структур особистості [Електронний ресурс] / М.М. Філоненко // Проблеми сучасної психології. – 2015. – Випуск 27. – 583 с. – Режим доступу : <http://www.problemps.at.ua>.